

ELŐTERJESZTÉS

Tündérkert Bölcsőde szakmai programjának jóváhagyására

Tisztelt Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottság!

A Sátoraljaújhelyi Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde Tündérkert Bölcsőde (3980 Sátoraljaújhely, Dózsa György utca 24.) egy csoportszobával való bővítése következtében ezen feladatellátási helyen a jelenlegi maximum gyermeklétszám 12 fővel emelkedik, 52 főről 64 főre. A létszámbővítéssel szükségessé vált az intézmény működési engedélyének módosítása. Az eljárás keretében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya hiánypótlásra hívta fel Sátoraljaújhely Város Önkormányzatát, mint fenntartót és kérte, hogy a Magyar Bölcsődék Egyesülete által készített szakértői véleménynek megfelelően készítse el és nyújtsa be az intézmény szakmai programját.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2018.(III.29.) önkormányzati rendelet 2. mellékletének 6.2.4 pontja alapján a Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottság (továbbiakban: Bizottság) átruházott hatáskörben jóváhagyja a nevelési intézmény nevelési, illetve pedagógiai programját.

A szakmai program a szakvéleménynek megfelelően elkészült.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy azt a határozat melléklete szerinti tartalommal hagyja jóvá.

Sátoraljaújhely, 2022. március 21.

dr. Terdik Sándor sk.
jegyző

Határozati javaslat:

**Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete
Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottsága
..../2022. (.....) határozata
Tündérkert Bölcsőde szakmai programjának jóváhagyásáról**

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottsága átruházott hatáskörben a Tündérkert Bölcsőde szakmai programját a határozat mellékletében foglaltak szerint **jóváhagyta.**

..../2022. (.....) határozat melléklete

Tündéerkert Bölcsőde

3980, Sátoraljaújhely, Dózsa György u. 24.

Tel: 06-30/526-7721

**Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde Károlyfalvi Tagóvodája
(mini bölcsőde)**

3944, Sátoraljaújhely, Rákóczi utca 60.

Tel:06-30/526-7721

Szakmai Program a művészetek eszközeinek felhasználásával

2022-2027

Készítette: Kapi-Nemes Gabriella

*„Az újabb lélektan meggyőzően fejti ki, hogy a nevelésben
a kora gyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél.
Amit ez a kor elront, vagy elmulaszt,
később helyrehozni nem lehet.
Ezekben az években eldől
az ember sorsa jóformán egész életére.”*

Kodály Zoltán

Tartalom

1.	Az intézménnyel kapcsolatos alapvető információk	5
2.	A bölcsődei ellátás törvényi háttere.....	6
3.	Bölcsődéink bemutatása	8
4.	Az ellátandó célcsoport megnevezése jellemzői	11
4.1.	Az ellátandó célcsoport megnevezése	11
4.2.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	12
4.3.	Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek	12
	bemutatása	12
4.4.	A bölcsődei ellátást igénybe vevők elvárásainak, szükségleteinek	13
	megjelenítése	13
4.5.	Az ellátandó célcsoportoz tartozó családok jellemző körülményei,.....	13
	életmódja, szemlélete	13
5.	Bölcsődénk minőségpolitikája	14
5.1.	Bölcsődénk küldetése, missziója	16
5.2.	A bölcsődei dolgozókra vonatkozó elvek.....	17
6.	A szolgáltatás célja	18
6.1.	Feladataink	19
7.	A bölcsődei nevelés alapelvei	22
8.	A bölcsődei élet tevékenységformái.....	25
8.1.	Tanulás	25
8.2.	Gondozás	26
8.3.	Játék.....	30
8.4.	Mozgás	31
8.5.	Mondóka, ének	32
8.6.	Vers, mese	33
8.7.	Alkotó tevékenységek	34
8.8.	Környezet-természet tevékeny megismerése, megszerettetése	35
9.	A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	36
9.1.	Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	38
10.	A Tündérkert Bölcsődére és Mini Bölcsődére jellemző sajátos tevékenység	

megfogalmazása	40
11. A feladatellátás szakmai tartalma, módja	42
11.1.. Családlátogatás	42
11.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás	42
11.3. Napi kapcsolattartás	43
11.4. Egyéni beszélgetések.....	43
11.5. Szülőcsoportos beszélgetések.....	44
11.6. Szülői értekezlet	44
11.7. Érdekképviselői fórum	44
11.8. Indirekt kapcsolattartási formák.....	44
11.8. Bölcsődével ismerkedés – „Betípeg- Ő a bölcsibe”	45
11.9. Családi délutánok	45
12. Az ellátás igénybevételének módja, felvétel rendje	45
13. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás	46
13.1. A szolgáltatás közzétételének helyi módja.....	46
13.2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség	46
13.3. Intézményi térítési díj	46
14. A bölcsőde együttműködése	47
14.1. Intézményen belüli együttműködés	47
14.2. Más intézményekkel történő együttműködés	47
14.3. A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás	49
formái	49
15. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	50
16. A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére.....	52
17. Szakmai dokumentáció.....	53
18. Alapellátáson túli szolgáltatások	54
19. Képzés, továbbképzés.....	55
20. Ellenőrzés – értékelés.....	57
21. Legitimációs záradék	58
22. Mellékletek.....	59

1. Az intézménnyel kapcsolatos alapvető információk

Fenntartó: Sátoraljaújhely Város Önkormányzata

Intézmény neve: Sátoraljaújhelyi Hétszínvirág Óvoda, Szlovák és Német Nemzetiségi, Óvoda, Bölcsőde,

Tagintézmény neve: Sátoraljaújhelyi Hétszínvirág Óvoda, Szlovák és Német Nemzetiségi, Óvoda, Bölcsőde, Tündérkert Bölcsőde

Székhelye: 3980 Sátoraljaújhely, Dózsa György utca 24.

Bölcsődevezető neve: Kapi-Nemes Gabriella

Telefon: 30/526-7721

E-mail: tunderkertbolcsode@gmail.com

Facebook oldal: <https://www.facebook.com/tunderkert.bolcsode>

Honlap: <https://www.hetszinviragovodasaujhely.hu/tunderkert-bolcsode/>

Bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől- Péntekig: 06:00-17:00

Férőhelyszám: 64

Intézmény ellátási területe: Sátoraljaújhely Város közigazgatási területe, valamint Alsóberecki Bodroghalom, Dámóc, Felsőberecki, Karcsa, Karos, Kiszórvágy, Lácacséke, Nagyszórvágy, Pácin, Révleányvár, Semjén, Zemplénagárd, Alsóregmec, Bózsza, Felsőregmec, Füzér, Filkeháza, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Nagyhuta, Nyíri, Pálháza, Pusztafalu, Vágáshuta, Vilyvitány települések közigazgatási területe.

A Tündérkert Bölcsőde szakmai irányítása alá tartozó feladatellátási hely

Feladatellátási hely neve: Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde Károlyfalvi Tagóvodája (Mini Bölcsőde)

Telephelye: 3944 Károlyfalva, Rákóczi utca. 60.

Székhelye: 3980 Sátoraljaújhely, Dózsa György utca 24.

Bölcsődevezető neve: Kapi-Nemes Gabriella

Telefon: 30/526-7721

E-mail: tunderkertbolcsode@gmail.com

Facebook oldal: <https://www.facebook.com/Károlyfalva-Mini-Bölcsőde-100919461780590/>

Honlap: <https://www.hetszinviragovodasaujhely.hu/tunderkert-bolcsode/>

Bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől- Péntekig: 06:00-17:00

Férőhelyszám: 7

Intézmény ellátási területe: Sátoraljaújhely város közigazgatási terület

Szakmai program készítője: Kapi-Nemes Gabriella Bölcsődevezető

A szakmai program érvényessége: 2022..04.01. - 2027.08.31.

2. A bölcsődei ellátás törvényi háttere

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 351/2017. (XI. 23.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2016. április 27-i (EU) 2016/679 RENDELETE a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet)
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz szükséges felhasználható bizonyítékokhoz.
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos szakmai programja 2020.

3. Bölcsődéink bemutatása

Minden szülő legnagyobb öröme, ha gyermekét kiegyensúlyozottnak, boldognak látja.

A Szakmai Program a művészetek eszközeinek felhasználásával című dokumentumunk- a kiváló kisgyermeknevelői munka mellett a fenti többletet fogja adni gyermekeinknek a mindennapos ölbeli játékokkal, az álomba ringató altatókkal, és a megannyi művészeti lehetőségek biztosításával, a bátorító nevelés bölcsődére adaptált elveinek alkalmazásával.

A művészeti nevelés egyes zenei és irodalmi elemeit ültettük át bölcsődei környezetbe. A gyermekeknek lehetőségük nyílik:

- dalos játékok, mondókák megismerésére
- mesék élményszerű befogadására
- festés, rajzolás, gyurmázás gyakorlására, sokrétű tapasztalatszerzésre

A művészeti nevelés megjelenik az esztétikus, ízléses környezet kialakításában a színharmónia megjelenésében, ízléses dekorációk használatában is. Minden csoportunknak külön színe van, ami megjelenik a szőnyegek, textiliák színében.

A Tündérkert Bölcsőde valamint a mini bölcsőde a szeretetteljes, biztonságot adó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megteremtésére törekszik, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy önállóságot ad a gyermeknek.

Bölcsődénk, mini bölcsődénk helyi nevelési-gondozási program szerint dolgozik, amit a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztunk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja az általános követelmények teljesítését, szakmai önállóságunkat, a családok és a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet, épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Tündérkert bölcsőde

A Tündérkert Bölcsőde a Hétszínvirág Óvodával közös ingatlanon lakótelepi övezetben,

egészséges tiszta levegőjű környezetben helyezkedik el. Az épület esztétikus, korszerű, fűtése környezetbarát, geotermikus rendszerű.

Az intézmény jelenleg 64 férőhellyel rendelkezik, mivel nemrég egy új, 5. csoporttal bővült. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök esztétikusak, biztonságosak, a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak.

A gyermekek részére saját jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényt biztosítunk, valamint bölcsődei textíliákat (törölköző, ágynemű), melyek szintén a gyermek saját jelével vannak ellátva.

A játékeszközöknél nagy gondot fordítunk arra, hogy ne csak a finom és kis mozgásokat elégítsük ki csoportszobán belül, hanem legyen nagy mozgásra is lehetőség. Ebben nagy segítségünkre van a jól felszerelt tornaszobánk, melyet minden nap más csoport vesz igénybe. Játékkészletünket lehetőségeinkhez mérten fejlesztjük, cseréljük.

A csoportszobák nagysága megfelel az előírt alapterületi követelménynek, derűs, barátságos hangulatúak. A gyermekek a korcsoportnak megfelelő napirend szerint a csoportszobában étkeznek, játszanak. A csoportszobát úgy rendezzük be, hogy a kicsik egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhassanak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkal. Kisebb gyermekek részére hempergő áll rendelkezésünkre.

A Tündérkert Bölcsőde minden csoportja összenyitható, átlátható. A másik 2 csoporttól egy átadó választ el bennünket. Két átadó helyiséggel rendelkezünk, valamint két nagy gyermekfürdőszobával.

A gyermek fürdőszobák a gyermekek életkorához, magasságához megfelelő bútorzattal rendelkeznek (kis mosdó, kis WC, bili).

Játsszódvarunk gyermekközpontú szemléletet tükröz. Kertünk nagy füves területe ideális a futkosáshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhöz. A játszókert nagysága ideális a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére, a szabad levegőn való tevékenységhez, környezet megismeréséhez. Tavasszal és nyáron különösen sok időt töltenek a ránk bízott gyermekek a szabadban. Az udvaron található pancsoló vidám vizezős – játékos-lehetőséget biztosít a gyermekek számára. Ősszel falevél gereblyezés, talicskázás, míg télen a friss hóban szaladgálás, szánkózás, hólapátolás a kisvödrökbe nyújt változatos élményeket.

Károlyfalvai mini bölcsőde

A mini bölcsőde a károlyfalvai tagóvodával közös ingatlanon, nyugodt, csendes környezetben helyezkedik el, teljesen új építésű épület. Ez az intézmény 7 férőhellyel rendelkezik.

A mini bölcsőde egy csoportszobával, egy áradó helységgel, és egy fürdőszobával rendelkezik. Családi környezetben helyezkedik el, könnyű megközelíteni, a település központi helyén található.

Tárgyi környezetének kialakításánál a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteiket figyelembe vettük, a mini bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszeri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat betartottuk.

Ennek köszönhetően barátságos környezetben, a játékeszközök gazdag tárházával várjuk a bölcsődés korú gyermekeket.

Játsszoudvara az óvoda udvarától elválasztott, a gyermekek életkorának megfelelő játékokat tartalmaz (fedett homokozó, kisvonal, csúszda, szárlábú mászó alagút, kismotor, talicska).

Személyi feltételek

A Tündérvilla Bölcsőde dolgozói létszáma:

Kisgyermeknevelő: 10 fő

Bölcsődei dajka: 3 fő

Károlyfalvai mini bölcsőde dolgozói létszáma:

Kisgyermeknevelő 2 fő

Bölcsődei dajka 1 fő

A kisgyermekellátáshoz, a színvonalas gondozó-nevelő munkához a személyi feltételek adóttak. A kisgyermeknevelők megfelelő képesítéssel rendelkeznek. Munkájukat az elhivatottság, a gyermekekért szívvel-lélekkel tenni akarás jellemzi. Gondoskodó gyermekszerepetük biztosíték arra, hogy a rájuk bízott gyermekek szüleik távollétében a számukra legmegfelelőbb légkörben nevelkedjenek. A szakszerű helyettesítés mindkét bölcsődében megoldott.

A technikai munkatársak egyenrangú, és nélkülözhetetlen segítőtársai a szakembereknek az igényes, tiszta környezet, és a nevelés- gondozás feltételeinek megteremtésében.

Közösségünket az együttműködésre, megújulásra képesség jellemzi. Valamennyien felelősséget érzünk azért, hogy a bölcsődénket igénybe vevő szülők magas színvonalon élvezhessék szolgáltatásainkat.

Kollektívánk nem csak a szakmai munkában összetartó, de a munkaidőn túl is szívesen van együtt. Közös programokat szervezünk, kirándulni, színházba, moziba, megyünk, közös bográcsozást szervezünk.

A bölcsődéink működésének jellemzői:

A bölcsőde a hivatalos, törvény által biztosított ünnepnapokon van zárva. A nyári és téli bezárásokat a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg.

Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

Ha április 21. a heti pihenőnapra esik, akkor az azt követő munkanap a nevelés-gondozás nélküli

munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.

A nevelés-gondozás nélküli munkanapokon szülői kérés esetén a fenntartónak a gyermek felügyeletét és étkezését biztosítjuk.

4. Az ellátandó célcsoport megnevezése jellemzői

4.1. Az ellátandó célcsoport megnevezése

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

Bölcsődei ellátás biztosítható minden – 20 hetestől 3 éves korú gyermek számára akinek szülei munkavégzés, betegség vagy egyéb ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 41.§. (2) bekezdése kiemeli olyan kisgyermek – szociális- vagy egyéb ok miatt – felvételi lehetőségét, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

4.2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A bölcsődei ellátás Sátoraljaújhely közigazgatási területére valamint Hegyköz és Bodroghöz településeire terjed ki.

Sátoraljaújhely közigazgatási területén a gyermekek napközbeni ellátását 1 bölcsőde és 1 mini bölcsőde összesen 6 bölcsődei csoport működtetésével biztosítja. A Gyvt. szerint a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25%-áig, mini bölcsőde esetén legfeljebb 50 %-áig Sátoraljaújhely közigazgatási területén kívülről is fogadunk gyermekeket, akiknek szülei sátoraljaújhelyi munkahellyel rendelkeznek, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

4.3. Település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzőinek bemutatása

Sátoraljaújhely egy dinamikusan fejlődő kisváros. A fejlesztések, új létesítmények létrehozása munkahelyeket biztosítanak az itt és a környéken élő emberek számára.

A szolgáltatást igénybe vevő lakosság összetétele vegyes, ha az iskolázottságot, szociális helyzetet vesszük figyelembe.

Minden gondozási-nevelési évben változó létszámmal kerül felvételre rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek.

Szolgáltatásunkra nagy igény van, az utóbbi években várólistásaink is vannak, hol kisebb, hol nagyobb számban.

Megnőtt azon édesanyák száma, akik a GYED extrának köszönhetően hamarabb visszatértek a munka világába. Ez annak is köszönhető, hogy városunkban olyan munkahelyek találhatóak, amelyek gazdaságilag fejlődnek, megújulásra képesek.

Tapasztalataink, hogy korai fejlesztésre egyre több gyermeknek lenne szüksége.

Egy-egy fejlődési területen mutatkozó lemaradás, minél előbb történő megsegítése, hatékony lenne a gyermekek fejlődése szempontjából.

Mini bölcsődei ellátás tekintetében Károlyfalva egy kis lakosú település, Sátoraljaújhely külvárosi része. Az itt élő emberek a közeli településeken dolgoznak, melyek 10-15 km távolságban találhatók egymástól.

4.4. A bölcsődei ellátást igénybe vevők elvárásainak, szükségleteinek megjelenítése

Nagyon fontos számunkra, hogy jó kapcsolatot építsünk ki a szülőkkel, figyelembe vesszük kéréseiket, elvárásaikat.

Lehetőséget biztosítunk a bölcsődével való ismerkedésre, még a beszoktatás előtt (Betipeg-Ö a bölcsibe).

A kisgyermeknevelő először a saját otthonában találkozik a gyermekkel, megkönnyítve ezzel mind a gyermek, mind pedig a szülő helyzetét, hiszen ott egy kötetlenebb, és közvetlenebb beszélgetés alakulhat ki, mely oldhatja a belső feszültségeket, melyek általában a beszoktatás első napjaira jellemzőek és a gyermekre is kihatással vannak.

A beszoktatások idő tartalmát a gyermekek egyéni alkalmazkodásának megfelelően, akár meg is hosszabbítjuk, viszont arra is van lehetőség, hogy felgyorsítsuk a folyamatot, ha a szülők már dolgoznak –ebben az esetben szem előtt tartva azt a tényt, hogy a gyermek ne sérüljön. Rendszeresen szervezünk szülőkkel közös programokat, pl. szüret, játszóházak gyereknapi stb.

4.5. Az ellátandó célcsoportokhoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete

A bölcsődébe, mini bölcsődébe felvett gyermekek átlag életkora másfél-2 év, de előfordul, hogy 1 évnél fiatalabb gyermekek felvételét kéri a szülő.

Az ellátásba kerülő gyermekek közül, gondozási-nevelési évente 1-2 HH-s, HHH-s van. Ezek a gyermekek megfelelő szociális körülmények között élnek, nem ápolatlanok, nem éheznek.

SNI-s gyermek is előfordul, de ritkábban, illetve az jellemző, hogy nevelési év közben állapítják meg a gyermekről.

Tapasztalunk olyan eseteket, amikor korai fejlesztésre lenne szüksége egy-egy gyermeknek a fejlődésében mutatkozó eltérések, megakadások miatt.

A 3 vagy többgyermekes családok száma növekvő tendenciát mutat.

Környékünkön nagyon megnőtt a nevelőszülők száma, évente 1-2 átmeneti nevelésbe vett gyermekünk is van.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat valamint a Gyámügyi Osztály munkatársai is küldenek hozzánk rászoruló gyermekeket, akiket soron kívül fogadunk.

Fokozatos érdeklődés van a mini bölcsődénk iránt, az ott lakók körében, illetve főleg azon szülők veszik igénybe kisebb gyermekeik számára, ahol a nagyobbik gyermek a szomszédos óvodába jár.

Mivel ez egy kisebb közösség itt nincsenek éles szociális határ béli különbségek. Itt is előfordul HH-s, HHH-s gyermek, de az életminőségük megfelelő.

5. Bölcsődénk minőségpolitikája

- Bölcsődénkben gondozó-nevelő munkánk iránymutatója a Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja
- Törekedjünk a 3 év alatti gyermekek egészséges, harmonikus érzelmi, értelmi, testi fejlődésének biztosítására, a nevelőmunka eredményességének javítására, a szakszerű gondozásra, nevelésre, figyelembe véve a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait.
- Fontosnak tartjuk szakmai munkánk minőségi javítását, a korszerű módszerek alkalmazását, a kisgyermeknevelők közötti összhang megteremtését.
- Kapjon hangsúlyosabb szerepet a szeretetteljes gondoskodás, az egyéni bánásmód elve és a gyermekek mindenek felett álló érdekének biztosítása.
- Legyen minőségbiztosításunk önértékelésen alapuló folyamatos és tudatos tevékenység, mely kitűzött céljaink és tényleges munkánk közelítését szolgálja.
- Szeretnénk jól felszerelt, családi légkörű bölcsődében, vidám, egészséges, boldog gyermekeket nevelni, és mint a legfontosabb partnerek – a gyermekek és a szülők elégedettségét, elismerését kivívni.
- Esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztésével.
- Az alapellátáson felül, szolgáltatások segítsék a szülői igények minél teljesebb körű kielégítését.

Szeretetpedagógiát hirdetünk, a gyermekek gondozása, nevelése, fejlesztése közben a bátorító nevelés elveit érvényesítjük.

A bölcsődében, mint első intézményes közegben fontos a családban megtapasztalt jó hatások erősítése, illetve a rossz tapasztalatok ellensúlyozása.

„TISZTELLEK TÉGED, FONTOS VAGY NEKEM, CSAKIS RÁD FIGYELEK, ÉS SEGÍTEK NEKED, HA SZÜKSÉGED VAN A SEGÍTSÉGEMRE.”

A BÁTORÍTÓ NEVELÉS ALAPELVEI- amit nevelő munkánkban szem előtt tartunk

- Ismerjük és értjük meg a gyermeket, magatartását és azt a környezetet, amiben megjelenik az a viselkedés.
- Értjük meg a lényegét, nem csak azt, hogy mit csinál, hanem azt is, hogy mi a magatartásmód célja
- Figyeljük az ismétlődő magatartásbeli sémákra
- Vegyük figyelembe a gyermek fejlettségét, életkorát
- Biztonságérzet megteremtése
- Jól szabályozott napirend
- A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága a „Saját kisgyermeknevelő-rendszer” növelje az érzelmi biztonságot.
- A felnőtt magyarázatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala. (A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben)
- A felnőtt a gyermekek tevékenységéhez biztosítson nagy szabadságot a határok pontos megjelölésével.
- Alakítsa ki a közösségi élet szabályait, figyelembe véve a családi nevelés értékeit, hagyományait.
- A felnőtt segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy a kis csoportosulásokat, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.
- A felnőtt nevelje a gyermekek érzésvilágát a kialakult konfliktusok feldolgozása során.
- A felnőtt bátorítson minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon. A bátortalan gyermekek nevelésekor a felnőtt minél többször örüljön a legkisebb elmozdulásnak, fejlődésnek.
- Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges.
- A felnőtt-gyermek kommunikációjában világos, egyértelmű, konstruktív beszédhelyzet jelenjen meg a kívánság és az elvárás megnevezésével. Mellőzendő: a megbántás, a hibáztatás, a kritizálás, a kioktatás, a kiabálás, a panaszkodás. (A kisgyermeknevelő

minden gyermeknek biztosítsa a személyes percek az ölelkezési időben, hogy a kapcsolatfelvevő képességüket megerősítse. Ezekben a percekben a saját és a mások érzésének elfogadása kapjon hangot.)

- A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítása, türelme, bizalom előlege és az a szemlélete, ami a sikert észreveteti, fokozza az aktivitását és az önállóság iránti vágyát és a sikertelenséget segít elviselni.
- A felnőttek tilalom helyett adjanak a gyermekeknek választási lehetőséget, hogy önálló döntéseket hozhassanak. A felnőtt jelezze örömeivel a dicséretét, s csak félelemkeltés nélkül jelölje meg a veszélyeket, problémákat.
- A felnőtt használja fel a humort a szeretetkapcsolat kialakításához. (A humor a feszültséget feloldhatja, a görcsösséget megszünteti.)

5.1. Bölcsődénk küldetése, missziója

Missziós nyilatkozatunk:

*„Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét,
amit abba ültetünk, minden próbát kiálljon.
Ha rosszat ültetünk bele, megmértelyezzük egész életére....
S ha jó magot ültetünk bele, virágzik egész életében”*

Kodály Zoltán

- A bölcsődei nevelő munka a családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáció tevékenységét összehangolja.
- A kisgyermeknevelő elfogadóan, pozitívan viszonyul a gyermekhez, érzelmi biztonságot nyújt számára, partnerként kezeli őt.
- Tekintettel van a gyermek egyéniségére, fejlettségére, pillanatnyi fizikai és érzelmi állapotára, igényeire.
- Minden helyzetben igyekszik a gyermek kompetenciájának, és ezen belül igényének megfelelő mértékű önállóságot biztosítani.
- Tudjuk, hogy a szülőknek felelősséggel tartozunk gyermekeikért, ezért a gyermeki szükségleteket, igényeiket kielégítve kiváló szolgáltatást nyújtunk.
- A bölcsőde életének és munkájának valamennyi területén folyamatos fejlesztésre törekszünk.

- A nevelési módszerek közül a támogatás- megerősítés-elismerés módszerei vannak túlsúlyban, a pozitívumokra támaszkodás és a belátásra építés elősegítik a viselkedés belső szabályozó mechanizmusainak kialakulását.
- Elvünk, hogy a kisgyermeknevelői hivatást csak akkor lehet magas fokon művelni, ha munkánkat belső indíttatás vezérli, és ehhez társul a szakmai tapasztalat, állandó tanulás, önképzés.
- Célunk: a szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó, érzelem gazdag környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet; a gyermekek és a művészetek közötti kötődés elindítása. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. Mindezen célok eléréséhez felhasználjuk hagyományainkat, kulturális értékeinket és a művészeti nevelés eszközeit a gyermekek életkori specifikumainak figyelembe vételével.

5.2. A bölcsődei dolgozókra vonatkozó elvek

Kisgyermeknevelő:

Az érintett korosztály sajátosságait jól ismeri, szaktudása gyakorlata alapján feladatellátása hatékony, egyenlő esélyt ad, és egyenlő bánásmódban részesíti a gyermekeket. Érzékeny a művészetek iránt, szeret énekelni, mondókázgatni, mesét mondani, ölbeli játékokat játszani a gyerekekkel.

A szakmai, törvényi elvárások betartását kötelességének érzi.

Fizikai, szellemi teherbírás, érzelmi kiegyensúlyozottság, igényesség, lelkiismeretesség, tudatosság, jó manuális készség, megfelelő kommunikációs képesség jellemzi. Fontos, hogy őszintén szeresse a gyermekeket, legyen türelmes, megértő a rábízott gyermekekkel.

A munkájára igényes szakember, a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képzzi magát. Ehhez igénybe vehet szakmai folyóiratokat, jogszabályokat, értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét.

Bölcsődei dajka:

A kisgyermeknevelőhöz hasonló tulajdonságokkal kell rendelkeznie. A bölcsődei dajka tanfolyamon szerzett ismeretek segítik szakmai érvényesüléséhez a nevelő-gondozó munka során.

6. A szolgáltatás célja

- A gyermekek napközbeni ellátásának teljes körű, helyben történő megszervezése a vonatkozó szakmai szabályok figyelembe vételével.
- A település törvényi előírásokban meghatározott kötelező feladatellátásának helyi igények szerinti megszervezése, biztosítása.
- A gyermek és a nők esélyegyenlőségének biztosítása, hátrányok kompenzálása.
- A nők munkába állásának elősegítése.
- A családok életminőségének javítása, szülői kompetencia erősítése
- Koragyermekkorai intervenciók feladataiban való részvétel, prevenció
- Alapszolgáltatáson túli szolgáltatások biztosítása, családok támogatása

A szakmai elvekre és követelményrendszerre épülő célok

- A kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
- A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi /etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.
- A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
- Valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.
- A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

- Mindezen célok eléréséhez felhasználjuk hagyományainkat, kulturális értékeinket és a művészeti nevelés eszközeit a gyermekek életkori specifikumainak figyelembe vételével.

6.1. Feladataink

- **A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

- **Egészségvédelem, az egészséges testi fejlődés elősegítése**

- A harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, balesetvédelmi szempontból megfelelő bútorzat, világos, jól szellőző csoportszoba, füvesített jól felszerelt játszóudvar.
- A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.
- Gyümölcsnap szervezése: a szülők által hozott különféle gyümölcsök közös tisztítása (gyümölcsmosás), szervírozása (tálon elrendezése) és fogyasztása.
- A gyermekek fejlettségének megfelelő ételmezés a HCCP rendszer előírásainak megfelelően.
- Napi egyszeri alkalommal alkalmat biztosítunk a fogmosás gyakorlására- zárt fogsor kialakulását követően (inkább szájöblítés)

- A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogyaszorvos stb.
- **Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése**
  - Derűs, nyugodt légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az átélt nehézségek feldolgozásában.
  - A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
  - társas kapcsolatok alakulásának segítése.
  - A nyíltság, az empátia és a tolerancia, azaz az együttélés szabályainak az elsajátítására való törekvések támogatása, fejlesztése.
  - Bizalomra épülő kapcsolat kialakítása a kisgyermeknevelő és a reá bízott gyermekek között. Az egyéni bánásmód elve, mellyel megnyerhetjük a gyermek bizalmát, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a gondozás minőségére. Személyhez szólóan beszélhet a kisgyermeknevelő a gyermekkel, figyel jelzéseire.
  - Az én tudat egészséges fejlődésének elősegítése
  - A jól szervezett napirenden belül biztosítjuk a gyermekek nyugodt, békés, elmélyült játéktevékenységét.
  - A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.
  - Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.
  - A kisgyermeknevelő a gyermek-felnőtt, felnőtt-felnőtt kapcsolatában alkalmazza a bátorító nevelés gyakorlati elveit.

- **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

- Életkornak, érdeklődésnek megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása: jó minőségű, esztétikus külsejű játékszerek, megfelelő elhelyezésük, időszakos cseréjük az életkornak megfelelően.
- Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása, amely egyúttal a fejlesztés eszköze is. Ennek egyik kiemelt célja az ismeretnyújtás: színes ceruza, vízfesték, gyurma, zsírkréta, stb.. A kapcsolódó tevékenység kezdeményezések függhetnek az évszakoktól és az aktualitástól.
- A gyermekek tevékenységét bátorító – támogató ráfigyeléssel kísérve erősítjük meg. Ezáltal viselkedési és helyzetmegoldási mintát nyújtunk.
- A motiválást segítik a művészeti sarkok, kuckók: a mese, zene, alkotó terek, kialakítása, amelyet a csoport korösszetételéhez igazítunk.
- A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.
- A kisgyermekkor tanulása folyamatos. Színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás, a játék, a felnőttel való együttes tevékenység és a kommunikáció. A fejlődés, a tanulás folyamatos, egyéni ütemnek megfelelő. Nem a gyors elérés a cél, hanem az, hogy minden kisgyermek örömteli tevékenységek során jusson előbbre. Mintanyújtó, reflektáló kisgyermeknevelői magatartással megteremteni az egyéni fejlődés feltételeit, gyermek személyes kíváncsiságait és érdeklődését mindenkor meg kell erősíteni.

7. A bölcsődei nevelés alapelvei

- **A család rendszerszemléletű megközelítése**

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. Családlátogatás alkalmával képet kaphatunk a család életéről.

- **A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása**

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

- **A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

- **A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

- **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos

hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

- **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása**

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. A mi munkák eredményességét bizonyítja, hogy a gyermekek mennyire lesznek önállóak, mire elhagyják a bölcsődét. Fontos, hogy megteremtsük azokat a

feltételeket – kellő idő, gyakorlás, biztatás, dicséret – ami elősegíti az önállósodás folyamatát. Eredményességét a szülői visszajelzésekből tudjuk mérni.

8. A bölcsődei élet tevékenységformái

A bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő, jórészt tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő tanulási élményeket, biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző.

A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében.

8.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

8.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A csecsemő és a kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. A gyermek elsősorban ezekben a helyzetekben van kettesben a kisgyermeknevelővel, aki ilyenkor nyújthatja neki azt a megkülönböztetett figyelmet, amelynek talaján a jó kapcsolat kialakulhat. Az érzelmi fejlődés szempontjából igen fontos szerepe van a gondozás közbeni testi kontaktusnak. Ezért igen nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy a gondozás közben az „érintő kéz” mozdulata tapintatos és együtt érző legyen. Ezzel biztosíthatja a kisgyermeknevelő a gyermek biztonság érzetét.

Gondolni kell arra is, hogy a gondozás részét képezi annak a folyamatnak, amelyen keresztül a gyermek a saját testét megismeri. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a saját testével és testrészeivel végzett tevékenység, sőt valószínűleg a mások testének, mozgásának látása, tapasztalása is.

Csak a jó gondozás része a nevelői munkának. A nem megfelelő, pedig gátja a személyiség egészséges alakulásának.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Kisgyermeknevelőink arra törekednek, hogy a gondozás minden esetben bensőséges interakciós helyzet legyen – a kisgyermeknevelő és a gyermek között-, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

Lényegesnek tartjuk az elegendő idő biztosítását, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

A gondozáshoz szükséges eszközök megnevezését, fogásait, használatát a felnőttek mindig mutassák meg a gyermekeknek, és kísérik a gondozási teendőket kommunikációval. Ezzel a kommunikációval elindul a gondozási feladatokhoz szükséges szokás-szabályrendszer megismerése.

A gyermekek altatását személyre szólóan, simogatással, ringatással, személyre szólóan dúdolással vagy halk altatódalok énekelgetésével tegyék meghittebbé.

Tisztálkodás

Minden gondozási művelet kapcsán arra kell törekedni, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen.

Feladatunk, hogy segítségére legyünk abban, hogy a tisztálkodással és fürdetéssel kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket három éves korra általában el lehet várni.

Abban is segítenünk kell, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen.

A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik.

A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg.

Étkezés

A gyermekek egészséges ételmezése a jövőjük alakulásának egyik kulcsfontosságú tényezője.

A gyermekkorban kialakult táplálkozási szokások nehezen befolyásolható mintaként rögzülnek, és egész életre szóló ízlésformáló szerepük van.

Tehát a gyermekkel kapcsolatban levő szakembereknek, kisgyermeknevelőknek, óriási a szerepük az életmódi szokások alakításában.

A táplálásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is.

A kisgyermeknevelő feladatai a csecsemő és kisgyermek táplálásával kapcsolatban:

- kellemes, nyugodt légkör kialakítása
- megszerettetni a különböző ízű, sűrűségű, a korának megfelelő ételeket
- megtanítani az önálló étkezésre
- helyes szokásokat kialakítani

Bölcsődénkben a napi étkezések a jól szervezett folyamatos napirend szerint történnek.

Amíg a gyermekek nem esznek egyedül vagy együtt, fontos egy megfelelő etetési sorrend kialakítása. Az életkori sajátosságok figyelembe vételével először a csecsemők étkeznek.

A kanál önálló használatával a gyermekek többsége 1,5 éves kora körül kezd szívesen próbálkozni.

Ilyenkor úgynevezett „kétkanalas” módszert alkalmazunk. A kisgyermeknevelő a gyermekkel szemben ülve eteti, és neki is ad egy kanalat, hogy próbálkozhasson.

Fontos az előke használat is a gyermek ruhájának védelme érdekében, hiszen az elején még sok étel megy mellé. Amikor már egyre ügyesebben eszik, az előkéje is egyre tisztább marad. Körülbelül 2,5 év körül olyan tisztán tud enni, hogy nincs szüksége előkére.

A 2-2 és fél éves gyermekek már próbálkozik a terítéssel. Mindenkinek megszokott, saját helye van az asztalnál. Minden kisgyermeknevelő a „saját” gyermekeinek étkezésénél felügyel.

Amelyik kisgyermek elfárad az étkezésben, saját kisgyermeknevelője segítséget nyújt számára. Törekszünk a gyermekek egészséges táplálására (sok főzelékféle, friss gyümölcs, rostos gyümölcsle adása).

Az ételek elkészítésénél figyelembe vesszük a szülők kéréseit. Ha a gyermek vallása miatt nem ehet sertés – vagy marhahúst, más ételt fog kapni.

Étkezések menete:

- reggeli
- tízórai
- ebéd
- uzsonna

A szülők a hirdetőre kifüggesztett étlap alapján tájékozódhatnak az aznapi étrendről.

Öltözködés

Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A befejező, eligazító műveletben még segítséget igényelnek.

Fontos dolog, hogy a gyermekre mindig fejlettségének megfelelő ruhadarabot adjunk.

Tapasztalatunk szerint a 2 éves gyermekek már önállóan le tudnak vetkőzni. A 2,5 – 3 évesek pedig már próbálkoznak az öltözködéssel és gombolással is.

A kisgyermeknevelők elegendő időt biztosítanak a gyermekek próbálkozásaira.

Pihenés, levegőztetés, napoztatás

Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. Minden gyermeknek külön ágya, ágyneműje van.

Alkalmazkodunk a gyermekek egyéni alvási szokásaihoz. Pl. cumi, megszokott kendő, kedvenc maci, stb. használata.

A kisgyermeknevelők mindig a gyermekek mellett maradnak, a síró gyermeket megnyugtadják.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn való tartózkodás éppen olyan fontos, mint a megfelelő táplálék.

A levegőztetés fontos szervezési feladat.

Tavasztól ősziig a nap nagy részét a játszóudvaron töltik a gyerekek. A napsugarak játékonyszerűen hatnak a gyermekek egészségére (D vitamin kialakulása, gyulladás gátló, immunrendszer erősítő hatás).

A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket kérünk a szülőktől.

A nagy melegben pancsolóban frissülnek fel a gyerekek.

Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék.

Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg, és mindenféle előzetes szoktatás nélkül, 2 – 3 éves kora között – vagy egyik napról a másikra, esetleg néhány heti próbálkozás után – szobatiszta lesz. Fontos, hogy a felnőtt ebben is kezdettől fogva támogassa, együttműködjön vele.

A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik, (illetve szükség szerint) a napirend része.

A kisgyermeknevelők a 2 éves gyermeknek is felkínálják a bilit, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem. A nagyobb gyermekek választhatnak a WC vagy a bili között.

A pelenkázáshoz szükséges dolgokat (pelenka, popsi törölő, kenőcs) a szülők hozzák gyermekeik számára.

8.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, örömet nyújtó tevékenység, a fantázia birodalma.

Motivációja a belülről fakadó, spontán érdeklődés: a kíváncsiság készíti a gyermeket a játékra, a tevékenységre, a kutatásra. Ezáltal a valóság felfedezése, megismerése a játékon keresztül lehetséges.

A játék fejleszti az értelmi képességeket, hiszen játék közben a gyermek hihetetlen mennyiségű ismeretet szerez a tárgyi és szociális világról egyaránt.

A játék fejleszti az idegrendszert, az érzékszerveket, a mozgást, és segíti e két terület koordinációját.

Játék közben akadályok, nehézségek állják a gyermek útját, de megtanulja ezeket legyőzni. A játék megköveteli a gyermektől, hogy tervezzen, döntsön, szervezzen, végrehajtsa, kontrolláljon.

A sokféle játék sokféle területen fejleszti, gazdagítja a gyermeket. Minden játéknak megvan a maga a maga speciális fejlesztő hatása.

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas-kapcsolatok fejlődésére is.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- A napirenden belül elegendő eszköz, idő és hely biztosítása.
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalás a játékban.
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás) biztosítása.
- A gyermeki játék önállóságának biztosítása.

Felnőtt részvétele a gyermek játékában:

A bölcsődei nevelésben, a gyermek játékában szerepet kell kapnia – odafigyelés, időnként ötletek adása, viselkedési és helyzetmegoldási minták adása, mely a gyermeki fejlődés fontos segítői. A felnőtt sokféleképpen kapcsolódhat a gyermeki tevékenységhez, de optimális határok között.

A játékban való részvétel formái:

- kezdeményezés
- együttjátás
- megerősítés
- segítségnyújtás
- ötletadás
- konfliktusok megoldása

A játékfajtákat úgy válogatjuk össze a csoport számára, hogy a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének, valamint egészségügyi és pedagógiai szempontoknak is megfeleljenek. A játék és a tanulás kisgyermekkorban teljes mértékben összekapcsolódik.

8.4. Mozgás

A mozgás a bölcsődei élet elengedhetetlen feltétele. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Fontos feladatunk a megfelelő napirend kialakítása, hogy elegendő idő jusson a gyermek számára a mozgásra, a különféle mozgásformák gyakorlására, újak elsajátítására.

Biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Az udvari játék keretében gyakoroljuk a futást, járást, csúszdázást, labdázást.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.

8.5. Mondóka, ének

„A szülők ritkán törődnek idejekorán a zeneérzék fejlesztésével. A legtöbb gyermek nem jut hozzá, hogy természetes zeneösztönét idejében foglalkoztassa. Ez pedig fejlesztés híján eltompul, az emberek többsége zenétlenül megy végig az életen, s még jó, ha nem sejtí mit vesztett.”

Kodály Zoltán

A mondóka a gyermekek körében használatos erősen ritmikus, dallamos hanglejtésű vagy sokszor énekelt versike.

A mondókák elősegítik a kisgyermeknél a beszédkészség, ritmusérzék fejlődését.

Szoros részei a bölcsődei élet minden mozzanatának. Már csecsemőkortól fogva naponta gyakoroljuk a jól ismert mondókákat, verseket. A gyermekek nagy örömmel ismétlik a ringató, érintgető, tapsoltató, és simogató, rímelő mondókákat.

A mondóka játék a nyelvvel – mondani kell, sokszor ismételni és nem tanítani!

A gyermekek nagyon élvezik az ölbeli játékokat, amelyeket a felnőttekkel közösen játszhatnak. A szeretetkapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme a tapintásos kontaktussal összekapcsolt zenei élmény. Ez a kicsiny gyermek első zenéje. A kisgyermeknevelő „anyaölében” megérezhetik a zene lüktetését simogatva, csiklandozva, lovagoltatva, melynek egyéb személyiségfejlesztő hatása is rendkívüli.

Az ének, mondóka derűs légkört teremt a csoportban, fejleszti a gyermek gondolkodását, beszédtanulását. Hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. Az irodalmi és népi műveknek egyaránt helye van a bölcsődei nevelésben. Hangulatkeltésre, beszédtanulásra, szórakoztatásra egyaránt alkalmasak.

Az éneklés, a dalos játékok jótékony hatásúak minden korcsoportú kisgyermek számára. Az éneklésben felszabadítjuk gátlásait, félelmeit feloldjuk a gyermekeknek. Az éneklést, dalos játékokat beépítjük a napi munkarendbe. Amikor csak lehet, énekeljen a kisgyermeknevelő, az ének-zene személyiségfejlődésre való hatása mással nem pótolható. A kisgyermeknevelő éneke – még ha nem is tiszta az énekhangja – többet ér minden gépi zenénél. A gyermek szívesen énekel együtt vele, a társakkal. Fő cél, a zene iránti érdeklődés felkeltése. Használjon a kisgyermeknevelő hangszert. Jó, ha a gyermek is próbálkozhat azzal. Csendes énekléssel, dúdolgatással az érzelmi állapot pozitívan befolyásolható, elalvás előtt nyugtató hatású altató dalok.

8.6. Vers, mese

„Anyanyelve csak egy lehet az embernek”

Kodály Zoltán

A rövid versek, mesék a gyermek életelemévé válnak, ha kora gyermekkortól kezdve a nevelő környezet élményszerűvé teszi. Minden gyermeket ajándékozzuk meg az „Én mondókámmal”, ami a jeléről szól. Helyezzük ki rajzos formában, a mesesarokban, hogy bármikor kérhessék a kisgyermeknevelőktől. Ez lenne az első művészeti ajándékunk a gyerekeknek, amivel elindítjuk az esztétika iránti kötődésüket.

A rígmusos versek, mesék által fejlődik a kisgyermek képzelete, gondolkodása, emlékezete, beszéde. Szociális fejlődésére is hatással van. A képeskönyv nézegetés, verselés, mesélés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. Spontán jelenik meg a bölcsődei életben a gyermeki igénynek megfelelően, de a kisgyermeknevelő minél többször játsszon a gyermekekkel ölbeli játékot a gyermek és a felnőtt érzelmi és fizikális kontaktusának, kialakítása érdekében Már a bölcsődés

korú gyermek érzi a mondókák ritmikus varázsát, ezért minél több egyszerű mozdulatokkal kísérik azokat. A rövid kis állatmesék főhőseivel már azonosulni képes, ami fejleszti a gyermek empátiáját, gazdagodik szókincse.

A mese éppúgy, mint a játék örömforrás, feszültségoldás. A mesére a gyermekek önkéntelenül odafigyelnek.

A mese közel hozza a gyerekeket és a felnőtteket, hiszen meséléskor odabújnak, odaülnek szorosan a kisgyermeknevelők mellé, és érzelmi biztonságban érzik magukat. A mondóka fejleszti a gyermek szókincsét. A mesélés, képeskönyv nézegetés az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésre nagy hatással van, ezáltal gazdagodik a gyermek ismeretanyaga, könnyebben tud eligazodni a világban, és könnyebben dolgozza fel saját élményeit.

8.7. Alkotó tevékenységek

*„Mihelyt a lélek szabadon, akadályok nélkül közölheti magát,
előáll a hiánytalan művészeti hatás.”*

(Kodály Zoltán)

Az alkotó tevékenység során nem az eredmény számít, hanem valaminek a létrehozása, melyben megjelenik az önkifejezés. A gyermekek sok anyaggal találkoznak, amiből létrehozhatnak valami új produktumot. A kisgyermeknevelő ismertesse meg a gyermekeket ezekkel az anyagokkal, és mutassa meg nekik, hogy mit lehet ezekből az anyagokból készíteni. Közben ösztönözze őket, hogy egyéni megoldásokat találjanak ki.

Az öröm forrása maga a tevékenység, az anyaggal való ismerkedés. A kisgyermeknevelő a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítse az alkotókedv, készség kibontakozását. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

A gyermekek az e célra kialakított alkotó sarokban tevékenykedhetnek, ahol különböző alkotások készülnek, melyek a szobát, átadó helyiséget díszítik, hogy a gyermekek sokáig gyönyörködhesse az alkotásaikban.

Rajzolás:

A rajzfejlődés a játékban történő tevékenységek során alakul. Minden gyerek szeret rajzolni, erősíti alkotási vágyukat, kreativitásukat, képzeletvilágukat.

A bölcsődés korú gyermekek firkákat, szabálytalan köröket, „madárfészket”, vonalakat készítenek. A rajzolás, festés nagy öröm számukra, színes ceruza, zsírkréta folyamatosan elérhető számukra. Az alkotásokat értéknek tekintjük, megőrizzük, szülőkkel megosztjuk.

Gyurmázás:

A bölcsődés korú gyermekek is ügyesen gyúrják, sodorják, nyújtják a gyurmát. A 2,5 – 3 éves gyermekek már kígyót, csigát, kis golyókat is képesek készíteni. Az alkotás során a gyermekek észreveszik a tárgyak hasonló és különböző jellemzőit. A gyurmázáshoz különböző formákat, nyújtófát is biztosítunk, a sokrétű tevékenységhez, próbálkozáshoz.

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy a nap folyamán, szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyurmázhassanak. A feltételek biztosításánál figyelembe vesszük az életkort és a gyermekek fejlettségét. A kisgyermeknevelői jelenlét, segítségnyújtás ezekben a helyzetekben is megvalósul.

A tevékenységek kezdeményezésénél alkalmazkodunk az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

Építés, konstruálás:

Az építés is mindennapos tevékenység csoportjainkban. Természetes kihívást jelent a gyermek számára.(mert meg kell valahogy építeni az alagutat, a tornyot vagy a garázst) Gondolkodásra készíti, ösztönzi és fejleszti kreativitását.

A kisgyermeknevelőnek fontos szerepe a játék közbeni figyelem, támogató, megerősítő jelenlét.

Biztosítjuk az elmélyült játék feltételeit, a változatos, kreativitást, fantázia kibontakozását serkentő játékokat, a szabad választás lehetőségét, esetenkénti ötletadást, elismerést, dicséretet.

8.8. Környezet-természet tevékeny megismerése, megszerettetése

A gyermeket körülölelő világ számos információt hordoz, amelynek megismeréséhez teret adunk, tevékenységeket kínálunk. Ezek kapcsolódhatnak valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív felfedezéséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz. (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és

bármikor kiléphetnek.

Az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Bölcsődénkben ezért a gyermekek környezeti nevelését saját tapasztalataikra építjük. Udvarunkon megfigyeljük a madarak, bogarak, csigák, méhek életét. Beszélgetünk az időjárás – öltözködés kapcsolatáról.

A közös tevékenységek, együttlét során örömmel mesélnek családjukról, testvéreikről, az otthon történt dolgokról is.

9. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

- **„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul.

Tündérkert bölcsőde

Bölcsődénkben két csoportban tizenkettő 2 éven aluli gyermek, további két csoportban tizennégy 2 éven felüli gyermek van együtt 2 kisgyermeknevelővel, ugyanabban a csoportszobában. Minden gyermeknek van saját kisgyermeknevelője. „*Saját kisgyermeknevelő*”-nek nevezzük azt, aki fokozottan felelős a csoportjába járó 6-7 gyermekért, ő az a személy, aki az anyától megtanulja a gyermek, otthoni szokásait a vele kapcsolatos fontosabb teendőket.

A nap nagy részében ő gondozza a gyermeket, eteti, öltözteti, lefekteti, ha igényli, szeretgeti, ölbe veszi, dúdolgat, mesél neki, megvigasztalja őt, ha bánatos.

Az úgynevezett ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Károlyfalvai mini bölcsőde

A Mini bölcsőde kisgyermeknevelője szaktudásával, nevelői attitűddel, teljes személyiségével mintát jelent a gyermekek és a családok számára egyaránt. Ő felel a rá bízott gyermekekért, figyelemmel kísérve egyéni igényeket, fejlettségi szintjüket, fejlődési folyamatukat. A helyettesítő kisgyermeknevelőt kellő információval látja el a családokról, a gyermekek egyéni szokásairól, fejlettségéről.

- **Gyermekcsoportok szervezése**

Bölcsődéinkben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. A gyermekcsoportok megszervezésénél homogén csoportok kialakítására törekszünk. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

- **Napirend**

A bölcsődei munka alapfeltétele a jól kialakított, folyamatos napirend.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti

figyelembe vétele.

A napirend megkönnyíti a gyermek tájékozódását, lehetővé teszi számára a gondozási műveletek „előrelátását”, ezáltal tehát elősegíti a gyermek alkalmazkodását, fokozza biztonságérzetét.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi.

Napirendünk kialakításánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsuk.

A csoport kisgyermeknevelői tevékenységtervet készítenek a nevelési év kezdetekor, maguk dönthetnek arról, hogy egy-egy napon mely tevékenység kap nagyobb hangsúlyt. A gyermek ezekben a tevékenységekben szabad akaratának függvényében vesz részt.

A csoport napirendje az évszakok változásával is módosul (tavasztól folyamatosan nő a levegőn való tartózkodás ideje, télen a levegőztetést hosszabb előkészítés előzi meg). Ezért szükséges a napirend állandó, folyamatos rugalmas változtatása.

9.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása

Felvételük a törvényi előírások betartásával:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló

15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 46. § (1) pontja szerint:

„A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek

nevelhető, gondozható.”

Az egészséges gyermekekkel integrálva történik a gondozásuk –nevelésük.

Kisgyermeknevelőink fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy fejlesszék a gyermek lemaradt fejlődési területeit.

A szülőkkel kölcsönösen folyamatos tájékoztatás történik a gyermek állapotának változásairól, pl.: ha jár korai fejlesztésre, mit alkalmaznak, mi az, amit mi is meg tudunk belőle valósítani a gyermek bölcsődei tartózkodása alatt.

10. A Tündérkert Bölcsődére és Mini Bölcsődére jellemző sajátos tevékenység megfogalmazása

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapiak és a jeles napok.

A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebb él a családokban.

A közös élmények, a tapasztalatok hozzájárulnak a szülői kompetencia megerősítéséhez, a családi nevelés és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Hagyományos ünnepeink:

➤ **Szüreti mulatság**- szeptember vége, október eleje

A gyerekekkel:

- Megfigyeljük, megtapasztaljuk a természet változásait.
- Terméseket, faleveleket gyűjtünk, ezekből barkácsolunk.
- Éneket, mondókákat, verset, mesét hallgatunk és mondunk az almáról, dióról, szőlőről, mókusról, süniről.
- Részt veszünk a közös szüreti mulatságon.

➤ **Mikulás**-december 6.

➤ **Adventi játszóház**

A gyerekekkel:

- Verssel és dallal készülünk Mikulásra és Karácsonyra.
- A gyerekekkel mézeskalácsot sütünk, meghitt karácsonyi hangulatot teremtünk.
- A szülőkkel és a gyermekekkel közösen asztali díszeket, és különböző dekorációkat készítünk.

➤ **Farsang**

A gyerekekkel:

- Farsangra készülődünk tréfás versekkel, énekekkel.
- Álarcokat készítünk különböző technikákkal.
- A gyerekekkel közösen farsangi jelmezbe öltözve vidám hangulatban töltjük el a délelőttöt, farsangi fánkot készítünk

➤ **Március 15.** Nemzeti ünnep

- *Húsvét*
- *Anyák Napja*
- *Betipeg- Ő a bölcsődébe*
- *Gyermeknapi játszóház, nagyok búcsúztatása*

A gyerekekkel:

- Zászlókat, kokárdákat készítünk különböző technikákkal
- Mondókákat, locsolóverseket mondunk, tavaszi dalokat éneklünk
- Megfigyeljük a természet változásait, gólyafészkek, fecskefészkek benépesülését.
- Ajándékkal kedveskedünk az édesanyáknak.
- A búcsúztatóra a nagyok versekkel, dalokkal készülnek.

Egész év folyamán minden gyermeket felköszöntünk születés- illetve névnapján csoportünnep keretében.

Fejlesztési céljaink, feladatunk:

- Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.
- Néphagyományok ápolása, jeles napok megtartása-hagyományőrzés, ünnepi jelképek készítése

11. A feladatellátás szakmai tartalma, módja

A bölcsődei gondozás-nevelés a családdal együttműködve szolgálja a gyermek fejlődését.

A bölcsődei nevelés gondozás eredményességének feltétele a család és bölcsőde jó kapcsolata.

A gyermekek nevelésénél nagyon fontos, hogy a szülők és kisgyermeknevelők azonos célokért azonos, de legalább hasonló módszereket alkalmazzanak, mert a családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

Csak megfelelő és folyamatos kapcsolattartás biztosítja a személyre szóló nevelési-gondozási módszerek érvényesülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

11.1.. Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben tartjuk.

Családlátogatás alkalmával elvisszük a gyermek már előzőleg kiválasztott jelét.

11.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

A beszoktatás menete:

A szülővel történő fokozatos anyás beszoktatás módszere, hogy a gyermek bölcsődei tartózkodásának idejét fokozatosan növeljük.

A beszoktatás 2 hétig tart, de esetenként ez a gyermek viselkedésétől függően növelhető, illetve csökkenthető.

A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel.

A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl. kínálás, cipő bekötése, orrtörölés, stb.)

A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében fokozatosan átvegye a gyermek gondozását. A kapcsolatot úgy kell kialakítani, hogy a játékidőben az anya illetve a szülő rövidebb hosszabb ideig egyedül hagyja a gyermeket.

11.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Ez nagyon fontos mind a szülő mind a kisgyermeknevelő számára, hiszen a szülők a szakmai munka legkritikusabb értékelői, véleményüknek mindenütt hangot adnak, minősítenek bennünket.

11.4. Egyéni beszélgetések

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése

11.5. Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett kötetlen beszélgetések, melynek témáját a szülők érdeklődése alapján különféle nevelési, gondozási és egyéb aktuális kérdésekkel kapcsolatban választjuk ki.

A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve.

Célunk: közvetlen partneri viszony kialakítása, a szülők kompetenciájának megerősítése szülői szerepükben. Ezekre a beszélgetésekre meghívhatjuk a bölcsőde orvosát, pszichológust, fejlesztőpedagógust, védőnőt.

11.6. Szülői értekezlet

Évente legalább két alkalommal tartjuk.

A szülők számára nélkülözhetetlen, aktuális információk átadása, megbeszélése. Az összejövetel célja a bölcsődei élet megismertetése, egy általános probléma felvetése, megbeszélése, amelyen részt vehet a bölcsődébe járó minden gyermek szülője, vagy csak a csoporté, illetve ha indokolt más szakember meghívására is sor kerülhet.

11.7. Érdekképviselési fórum

A Gyt. 35. §-ában előírja gyermekek jogi képviselésének létrehozását minden gyermekvédelmi intézményben, így a bölcsődékben is.

A nevelési-gondozási év kezdetén megválasztásra kerülnek a Szülői fórum tagjai, kisgyermeknevelők és a gyermekek szülei közül.

Az Érdekképviselési fórum tagjai kapcsolatot tartanak az ellátott gyermekek szüleivel, a kisgyermeknevelőkkel és az intézményvezető/bölcsődevezetővel.

Amennyiben a gyermekek érdekei sérülnek, egyéb más indok merül fel, rendkívüli megbeszélést tartanak.

Probléma esetén, ha nem történik megfelelő változás – az intézmény eljárásrendjének megfelelően – panaszukat továbbítani kell az intézmény Igazgatósága felé.

11.8. Indirekt kapcsolattartási formák

Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

11.8. Bölcsődével ismerkedés – „Betipeg- Ő a bölcsibe”

Olyan alkalom, melynek során a szülő személyesen tájékozódhat, a bölcsődei életéről, s tapasztalatai alapján dönthet a bölcsődei jelentkezésről. Olyan programokat szervezünk, amelyek segítségével betekintést nyer a bölcsődénkben folyó gondozó-nevelő munkába.

11.9. Családi délutánok

A bölcsődébe járó gyermekek szülei, a testvérek kapnak meghívást közös együttlétre, közös tevékenységre. A családi délután optimális a család–bölcsőde és a család–család közötti kapcsolatok építésére, valamint a sérült gyermekek elfogadására. Az apák szerepe fontos az együttműködésben.

12. Az ellátás igénybevételének módja, felvétel rendje

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő, törvényes képviselője kérheti.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- védőnő
- házi orvos, házi gyermekorvos
- szakértői, rehabilitációs bizottság
- család,- és gyermekjóléti szolgáltatás szakemberei
- gyámhatóság

Védelembe vett gyermek esetén a szülő kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A szülőnek (törvényes képviselőnek) nyilatkoznia kell a gyermek aktuális egészségi állapotáról, valamint be kell mutatnia a gyermek egészségügyi kiskönyvét a bölcsőde megkezdéséig megkapott védőoltásokról.

A bölcsődei ellátás biztosítása, igénybevétel további szabályait a Házirend tartalmazza.

A bölcsődéinkbe az előjegyzés, a beiratkozás folyamatos.

A gyermekek felvételénél figyelembe vesszük:

- az előjegyzés időpontját
- a szülő munkaviszonyát, munkába állásának időpontját

- a család és a gyermek helyzetét, melyek fokozottan indokolják a bölcsődei ellátás biztosítását, pl. 3 vagy több testvér, idős, beteg szülők, HH, HHH, védelembe vett, SNI vagy korai fejlesztésre járógyermek.

A felvett gyermekek szüleit írásban/e-mailben tájékoztatjuk arról, hogy a gyermeket felvettük, továbbiakban telefonon vagy személyesen egyeztetjük a beszoktatás időpontját, alkalmazkodva a szülő munkába való visszatérésének időpontjához.

13.A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

13.1. A szolgáltatás közzétételének helyi módja

- intézményi honlap, közösségi oldal
- helyi médiákban való megjelenés
- társintézményekkel – jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás
- szakmai rendezvények, konferenciák

13.2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség

- az intézményvezető/bölcsődevezető teljes körű tájékoztatást nyújt az intézmény által biztosított szolgáltatásokról, ellátási formákról,
- valamennyi intézményünkben ki van függesztve az intézmény házirendje, gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége,
- a szolgáltatás nyitvatartási rendjét, elérhetőségének módját, formáit (cím, telefon, e-mail)
- a panaszkezelés rendjét intézményi eljárásrend tartalmazza
- adatvédelmi szabályokat
- minden nevelési év munkájáról beszámolunk az Önkormányzat képviselőtestületének

13.3. Intézményi térítési díj

A bölcsődében az 1997. évi XXXI. törvény 148. §-a értelmében csak az étkezésért kell térítési díjat fizetni.

A térítési díjat előre, egy összegben minden hónapban átutalással kell teljesíteni.

Az igénybe nem vett étkezésre befizetett díjat túlfizetésként jóváírjuk a következő hónapban, vagy az ellátás megszűnésekor visszautaljuk a befizető részére.

A normatív kedvezmény igénybevételének feltétele a Nyilatkozat nyomtatvány kitöltése.

A bölcsődei ellátás megkezdése előtt a bölcsődevezető Megállapodást köt a szülővel, mely a következő kötelező elemeket tartalmazza:

- Gyermek és a szülők (törvényes képviselő) személyazonosító adatai
- Az ellátás kezdetét, időtartalmát (határozott, vagy határozatlan megjelöléssel),
- A gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját
- A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat
- Az ellátás megszűnésének módját
- A felek jogait, kötelességeit

14. A bölcsőde együttműködése

14.1. Intézményen belüli együttműködés

Célunk, hogy a meghatározott szakmai alapelvek mentén a lehető legtökéletesebb ellátást biztosítsuk a kisgyermekeknek, éppen ezért elengedhetetlen a rendszeres kapcsolattartás az intézmény vezetőjével, és szaktanácsadójával.

14.2. Más intézményekkel történő együttműködés

Fenntartó

Intézményünk fenntartója Sátoraljaújhely Város Önkormányzata, mellyel a kapcsolatot az intézményvezető tartja. A fenntartó meghatározza munkánk feltételeit és a feladatok révén annak rendjét is. A kapcsolat egyfelől hivatali, másfelől támogató, segítő jellegű.

Hétszínvirág Óvoda és tagóvodái

Bölcsődénk „társ” óvodája a Hétszínvirág Óvoda és tagóvodái, melyekkel sikeres az együttműködésünk. A bölcsődés gyermekeket meglátogatják azok az óvodapedagógusok, akikhez kerülnek majd az óvodában.

Célunk, hogy a bölcsődés gyerekek óvodába történő átadása minél zökkenő mentesebben történjen, hamarabb illeszkedjenek be az új környezetbe és közösségbe.

Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház

A bölcsőde együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekekkel, illetve a gyermekek családjával kapcsolatba kerülne

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala

A hivatal bölcsőde működéséhez szükséges szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzését, valamint a hatályos működési engedély kiadását végzi /tanúsítvány néven – hatósági bizonyítvány/. Ezen kívül hatósági ellenőrzést folytat.

Gyermekvédelmi szakellátás

Nagyon jó a kapcsolatunk a helyi Gyámügyi Hivatal, Szociális osztály, és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetőivel és munkatársaival. Segítségükkel több szociálisan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett körülmények között élő kisgyermek kerülhet felvételre a bölcsődébe. Gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése kiemelt feladatunk.

Orvos – védőnő

Szoros és rendszeres az együttműködésünk a bölcsőde orvosával és a védőnővel, akik bölcsődés gyermekeinkről bármikor készséggel adnak tájékoztatást egészségi állapotukkal, fejlődésükkel, családi háttérükkel kapcsolatosan.

Magyar Bölcsődék Egyesülete

Állandó és rendszeres kapcsolatban állunk a Magyar Bölcsődék Egyesületével, mint Bölcsődei Módszertani Szervezettel. Szakmai munkánkat segítik, és rendszeresen informálnak bennünket, megbeszéljük az aktuális szakmai feladatokat, értekezleteken, képzéseken veszünk részt.

Pedagógia Szakszolgálat

Abban az esetben, ha a saját kisgyermeknevelő a csoportjába járó kisgyermek fejlődésében eltérést tapasztal, a szülővel közösen kérhetik a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek vizsgálatát, segítségét, tanácsadását.

14.3. A szülőkkel való együttműködés, a velük való kapcsolattartás formái

- **Beszoktatást megelőző találkozások:** előjegyzés, bölcsődekóstoló, felvételt megelőző beszélgetés- minden alkalom az ismerkedésre szolgál, a szülők tájékoztatására, a bölcsődei élettel kapcsolatban. Házi rend, napirend ismertetése, leendő csoport, kisgyermeknevelő megismerése.
- **Szülői értekezlet:** szintén tájékoztató jellegű, a bölcsődét érintő legfontosabb tudnivalókról. A szülők problémáikkal, bizalommal fordulhatnak a csoportbeli kisgyermeknevelőkhöz.
- **Családlátogatás:** személyesebb ismerkedés a család és kisgyermeknevelő között, fókuszálva a gyermekre. Célunk a családdal való kapcsolat felvétele, a kisgyermeknevelő a gyermekkel az otthoni környezetében ismerkedik.
- **Beszoktatás:** fokozatos ismerkedés, és információ csere a gyermek szokásairól, érzelmi megnyilvánulásairól, azok kezeléséről, stb.
- **Napi beszélgetések:** reggeli és délutáni átadáskor, mi történt a gyermekkel, milyen volt a napja, éjszakája, stb.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:** a szülőket foglalkoztató gyermeknevelési kérdések, problémák átbeszélése, megszabott keretek előírások szerint.
- **Írásos formák:**

Családi füzet: rendszeresen visszajelzést kapnak a szülők gyermekeik bölcsődei fejlődéséről.

Faliújság: Tájékoztatás az aktuális eseményekről; ünnepekről való megemlékezések, ennek megfelelő ízléses dekorációk; a gyermekek alkotásai: pl.. rajzok, tanult énekek, mondókák, melyek külön kis színfoltjai a szülőknek nyújtott információknak.

15. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátást igénybevevő családját megilleti a személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Különösen a kisgyermeket, akik életkoruknál fogva kiszolgáltatottak.

A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, ahhoz hogy:

- A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléshez, személyiségének kibontakoztatásához, fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba történő beilleszkedéshez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését segítő különleges ellátásban részesüljön.
- Fejődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön
- Emberi méltóságát tiszteletbe tartsák, bántalmazással, fizikai vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben- gondozásban részesüljön
- Az ellátottat megilleti a személyes adatainak védelme
- Joga van az egyenlő bánásmódra, a vallási és etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül

Szülő joga, kötelessége:

- Megválassza azt az intézményt melynek szolgáltatását igénybe veszi.
- Megismerje a nevelési-gondozási elveket
- Megismerje a gyermekcsoportok életét
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől
- Bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen
- Megismerje a gyermekek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel együtt működjön

- A térítési díjat időben rendezze
- A házirendet betartsa

A szülők jogait és kötelességeit a Gyvt. 1997.évi XXXI. törvény szabályozza.

A szolgáltatást végzők jogai:

- A munkaköri leírás tartalmazza a szolgáltatást végzők jogait, kötelezettségeit
- Mindenki számára biztosítani kell a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletben kell tartani emberi méltóságukat, személyiségi jogaikat, munkavégzési körülményeket biztosítani kell
- Jogsérelem esetén panasszal fordulhatnak az intézmény vezetőhöz, valamint a fenntartóhoz

A bölcsődében Szülői Fórum működik érdekvédelmi szervként. Tagjai a bölcsődés gyermekek szülei, a bölcsőde dolgozói, illetve a fenntartó részéről delegált személy.

16. A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése a családi nevelés és a bölcsődei nevelési – gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

- Ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le és felveszik
- A gyermekek többsége szobatiszta
- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel
- Ismerik testrészeit, megnevezik azokat
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak
- Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak
- Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek
- Rövid mesét végig hallgatnak
- Ismerik a nevüket
- Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat
- Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel
- Jól tájékozódik környezetében
- Ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben

17. Szakmai dokumentáció

A bölcsődei nevelés-gondozás során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek fejlődését és azt dokumentálni kell.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk:

- **csoportnapló:** Bölcsődei csoportnapló vezetése kötelező. Tartalmazza a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit, mindkét kisgyermeknevelőnek feladata a csoportnaplóba való beírás. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja.

A kisgyermeknevelőknek naponta be kell írni az eseményeket, nem lehet utólag dokumentálni.

- **gyermek-egészségügyi törzslap:** A gyermek felvételével indul és a gyermek bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők adatait, valamint a gondozásával, nevelésével, egészségével kapcsolatos feljegyzésekre ad lehetőséget.

- **fejlődési napló:** Minden gyermeknek külön füzet tartalmazza a bölcsődei élete során a fejlődése állomásait. A családlátogatás az első bejegyzés, melyet a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. A gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente kell a kisgyermeknevelőnek vezetni az értelmi-, a mozgás-, a beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, nagyobb eseményeket. A naplót a gyermek „Saját kisgyermeknevelője” vezeti.

A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől.

- **családi füzet:** A család és bölcsőde kapcsolattartásának igen fontos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéséről.

Az optimális, ha a kisgyermeknevelőn kívül a szülő is folyamatosan beír az üzenő füzetbe, így tájékoztatja az otthoni történésekről a bölcsőde dolgozóit.

18. Alapellátáson túli szolgáltatások

A bölcsődénk az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez. (megállapodás szerint rögzített külön díjazás fejében)

A különböző szolgáltatások az alapfeladat ellátását nem veszélyeztethetik.

- **Bölcsődei nyitvatartási időn túli gyermekfelügyelet**

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekeknek és családjaiknak többletként biztosítjuk.

- **Időszakos gyermekfelügyelet**

Bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek felügyeletét kérheti a szülő néhány órára.

- **Játszócsoporthoz**

A bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatás. A bölcsődei csoporton belül a gyermekeket szülőkkel együtt fogadjuk 9:00-tól 12:00-ig előzetes bejelentkezés, időpont egyeztetés alapján. A kisgyermeknevelők háziasszony szerepet töltenek be, munkájukkal mintát adnak, és segítik a fiatal szülőket a gyermeknevelésben.

Az időszakos gyermekfelügyelet illetve a játszócsoporthoz a szabad férőhely függvényében vehető igénybe. A bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet/ játszócsoporthoz azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

- **Játék- és eszközkölcshozzás**

A SNI és hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok enyhítésére, a játék- és speciális eszközök kölcsönzése hétfői alkalmakra.

Valamennyi szolgáltatási forma esetében lehetőség szerint törekszünk a *bölcsődei* szakmai elvekhez való igazodásra.

A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál a kisgyermeknevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, valamint az egyes szolgáltatások speciális igényeit egyidejűleg figyelembe vesszük.

A szolgáltatásokat a bölcsődei ellátásban nem részesülő gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a

kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekek egészségügyi kiskönyvet.

A szolgáltatások térítési díját a bölcsőde saját hatáskörben, a fenntartóval egyeztetve állapítja meg.

19. Képzés, továbbképzés

A kisgyermeknevelők szakmai továbbképzésének keretén belül valósul meg a szakmai képzettség szinten tartása, emelése.

- 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak szakmai továbbképzési kötelezettségüknek eleget tenni.
- A képzési ciklus alatt középfokú szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek a pedagógus életpályamodell az irányadó. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően.
- Belső képzések, szakmai műhelyek szervezése.
- A munkájára igényes szakember önképzés formájában is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.
- **Házi továbbképzés:**

Rendszeresen tartunk házi továbbképzést, melynek témáját a kisgyermeknevelők igénye, érdeklődése alapján, valamint aktuális szakmai kérdésekkel kapcsolatban választjuk ki.

A továbbképzéseket kutató munka előzi meg: szakmai könyvek, folyóiratok internetes portálokon szakmai kiadványok olvasása.
- **Szakmai beszélgetések:**

Aktuális kérdésekkel, előttünk álló feladatokkal, programokkal, a gyermekek fejlődésével, gondozásával, nevelésével, aznap történt eseményekkel kapcsolatosak

beszélgetéseink.

- **Továbbképzési tervet** készítünk, melyet minden kisgyermeknevelőnek teljesíteni kell. A szakma társadalmi elismertségének növelése érdekében szeretnénk elérni, hogy legyen a bölcsődében felsőfokú végzettségű szakember.

A továbbképzési időszak tartama négy év.

A továbbképzésre kötelezettnek a továbbképzési kötelezettsége teljesítéséhez kötelező továbbképzés, kötelező munkakörhöz kötött vagy választható továbbképzés teljesítésével kell a továbbképzési pontokat megszereznie.

A kötelező továbbképzés a teljes pontszerzési kötelezettség 20%-át, a munkakörhöz kötött továbbképzés 40%-át, a választható továbbképzés 40%-át teszi ki.

Szociális ágazati vezetőképzésen köteles részt venni a bölcsődei, mini bölcsődei tagintézmény-vezetője.

Az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően kétévenként megújító képzés teljesítésére köteles.

20. Ellenőrzés – értékelés

Ellenőrzés:

Célja:

Bölcsődén belül az ellenőrzés rendszerének kialakítása, működtetése. Nyitott formájú, évenként hasonló rendszerrel, de más tartalommal kerül napirendre.

Feladata:

Olyan ellenőrzés biztosítása, mely minden dolgozót érint az ellenőrzési folyamatban.

Témája:

- kisgyermeknevelők munkája a csoportokban (részletes, minden területet felölelő),
- munkaszervezés, munkaidő betartása, munka hatékonysága,
- személyi, tárgyi feltételek,
- célzott megfigyelések (pl.: játéktevékenység, tevékenységformák, a kisgyermeknevelő viselkedése).

Módszerek: megfigyelés, megbeszélés, feladatrögzítés.

Értékelés:

Célja: az ellenőrzés után feltárt hiányosságok kijavításának megbeszélése.

Feladata: a hibajavításra intézkedési terv készítése.

Módszerek: beszélgetés, elemzés, feladatkijelölés, dicséret, negatívumok felszínre hozása.

21. Legitimációs záradék

A bölcsődei szakmai program érvényességi ideje:

2022. április 1 -jétől 2027. augusztus 31-ig.

A szakmai programot az Érdekképviselési Fórum véleményezése, egyetértése után a szakalkalmazotti értekezlet 2022. március 21-én elfogadta.

A szakmai programot az önkormányzat jóváhagyta:

2022.....

Hatályba lép: 2022. 04.01.

Egyúttal a 2020. február 1-től érvényes Szakmai Program **hatályát veszti.**

Módosítására:

- a fenntartó,
- az Érdekképviselési Fórum,
- az intézmény vezetősége,
- szak-alkalmazotti közösség 50+1 %- a tehet javaslatot.

A javaslatot írásban az intézményvezetőhöz kell benyújtani, aki azt 30 napon belül a szak-alkalmazotti értekezlet elé terjeszti.

A döntés után Ő értesíti a javaslattevőt a határozatról.

Sátoraljaújhely, 2022.03.21.

Kapi-Nemes Gabriella
Intézményegység-vezető

22. Mellékletek

1. számú melléklet

Őszi-téli napirend

6:00-8:00	A gyermekek érkezése, szabad játéktevékenység a csoportszobában
8:00-8:30	Előkészületek a reggelihez, reggeli kínálása
8:30-9:00	Igény szerinti fürdőszobai tevékenység, a többi gyermek játszik csoportszobában
9:00-10:00	Szabad játéktevékenység Gyermekek életkorától és igényétől függően délelőtti alvásigény kielégítése
10:00-11:00	Tízórai kínálása Szobai vagy udvari játék időjárástól függően
11:00-11:30	Folyamatos bejövetel az udvarról, igény szerinti fürdőszobai tevékenység Előkészületek az ebédeltetéshez
11:30-12:00	Ebéd kínálása
12:00-14:30	Alvásidő-altatás (Kisgyermeknevelői felügyelet mellett)
14:30-14:45	Ébredési sorrendben folyamatos fürdőszobai tevékenység Előkészületek uzsonnáztatáshoz
14:45-15:15	Uzsonna kínálása
15:15-16:30	Szabad játéktevékenység a csoportszobában Folyamatos hazamenetel

2. számú melléklet

Tavaszi- nyári napirend

6:00-8:00	A gyermekek érkezése, szabad játéktevékenység jó idő esetén a bölcsőde játszóudvarán, ellenkező esetben a csoportszobában
8:00-8:30	Előkészületek a reggelihez, reggeli kínálása
8:30-9:00	Igény szerinti fürdőszobai tevékenység, a többi gyermek játszik a csoportszobában
9:00-9:30	Szabad játéktevékenység időjárástól függően az udvaron vagy a csoportszobában Gyermekek életkorától és igényétől függően délelőtti alvásigény kielégítése
9:30-10:00	Tízórai kínálása az udvaron, vagy a csoportszobában, időjárástól függően
10:00-11:30	Szabad játéktevékenység Folyamatos bejövetel az udvarról, igény szerinti fürdőszobai tevékenység Előkészületek az ebédeltetéshez
11:30-12:00	Ebéd kínálása
12:00-14:30	Alvásidő-altatás (Kisgyermeknevelői felügyelet mellett)
14:30-14:45	Ébredési sorrendben folyamatos fürdőszobai tevékenység Előkészületek uzsonnáztatáshoz
14:45-15:00	Uzsonna kínálása
15:00-16:30	Szabad játéktevékenység az udvaron vagy a csoportszobában, időjárástól függően Folyamatos hazamenetel

3. számú melléklet

TÜNDÉRKERT BÖLCSŐDE. KÁROLYFALVAI MINI BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

1. A bölcsőde naponta reggel 06⁰⁰ órától 18⁰⁰ óráig tart nyitva. Kérjük, hogy **08⁰⁰ és 08³⁰ óra között ne zavarják** a reggeliztetést, gyermekükkel előtte érkezzenek. A gyermekek hazavitelére este 16³⁰ óráig van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg. A szülő köteles gyermekét tisztán, gondozottan hozni a bölcsődébe.
3. A bölcsődei átadóban minden kisgyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.
4. A bölcsődét gyermekorvos látogatja, kérésieket és kérdéseiket a családi füzetbe kérjük beírni és ezt gyermekük kisgyermeknevelőjével is közölni szíveskedjenek.
A bölcsőde orvos javaslatait: betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, otthoni ápolásra, illetve egyéb orvosi vizsgálatokra vonatkozóan, **kérjük betartani**, hiszen ez az Ön gyermeke, illetve a többi gyermek érdekeit szolgálja.
5. **A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható.** A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.
Érkezéskor a betegsége utaló jelek esetén a kisgyermeknevelőnek joga van a kisgyermek átvételét megtagadni és kizárólag orvosi igazolással fogadni a bölcsődébe.
6. A gyermek gyógyszer-és ételérzékenységről a szülő tájékoztassa a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét, kérjük bemutatni.
7. Fertőző betegség (bárányhimlő, kötőhártyagyulladás, tetvesség...) esetén a szülőnek bejelentési kötelezettsége van. Betegség után kizárólag orvosi igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe.
8. A szülő köteles bejelenteni a kisgyermeknevelőnek azokat a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos információkat, amelyek adott esetben beavatkozást igényelhetnek (pl. epilepszia, asztma, krupp, allergia, vérzékenység, cukorbetegség...).

Az ehhez szükséges gyógyszereket és a tennivalókkal kapcsolatos leírást köteles biztosítani a gyermek részére a teljes bölcsődei ellátás időtartamában. A bölcsődének át kell adni egy olyan személy telefonszámát, aki az adott esetben a leghamarabb a helyszínre érkezik a gyermekért.

Az átadott gyógyszert névvel, használati utasítással ellátva a gyógyszer szekrényben kell tárolni. A gyermek betegségét, a gyógyszeradagolás mennyiségét, az intézmény minden dolgozójával ismertetni kell, hogy szükség esetén bárki elláthassa a rászoruló gyermeket.

9. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a bölcsőde vezetője vagy a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
10. Ha a szülő gyermekét betegség vagy egyéb ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradás okát 24 órán belül közölje a bölcsőde vezetőjével, vagy a helyettesével **06-30/526-7721-es intézményi telefonszámon**. Mini Bölcsőde estén a **06-47/306-064-es** telefonszámon. A kiskorú gyermek vizsgálatát, egészségügyi ellenőrzését, kezelését, gyógyítását csak házi gyermekorvos (illetve annak helyettese) láthatja el - igazolást is csak ő adhat a bölcsődébe.
11. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő – szülő napi találkozásaira, szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a bölcsőde vezetővel, illetve a gyermek kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.
12. 3 nap, vagy ennél hosszabb idejű mulasztás után a gyermeket a közösségbe csak előzetes orvosi vizsgálat után, és a kiadott orvosi igazolás alapján viheti vissza a szülő.
13. Amennyiben a kisgyermeknevelők bármilyen külsérelmi, bántalmazásra utaló jelet észlelnek, különösen, ha erről a gyermek is beszámol, a kisgyermeknevelőknek törvényben előírt kötelezettségük, hogy a megfelelő szervek felé jelzést tegyenek.
14. Kérjük, hogy a gyermek étkezési díját minden hónapban a számlán szereplő határideig szíveskedjenek átutalni. Az étkezések lemondása minden nap 09 00 óráig lehetséges telefonon, vagy személyesen. A lemondás a következő naptól érvényes, és a következő befizetéskor kerül jóváírásra. Be nem jelentett hiányzás esetén a térítési díjat nem tudjuk jóváírni.

Hiányzások után kérjük, hogy legkésőbb előző nap 09 00 óráig jelezzék, hogy a következő naptól igényt tartanak az étkezés biztosítására.

A bölcsődei elhelyezés megszűnése esetén a túlfizetést megtérítjük. Fizetési és egyéb problémák esetén keressék a bölcsődevezetőt, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

15. A bölcsődevezető fogadóórája: minden páros hét hétfőjén 13⁰⁰ és 14⁰⁰ óra között. A bölcsődében Szülői Fórum működik érdekvédelmi szervként. Tagjai a bölcsődés gyermekek szülei, a bölcsőde dolgozói, illetve a fenntartó részéről delegált személy. A szülőknek joguk van a Szülői Fórumhoz, a bölcsőde vezetéséhez fordulni a gyermekek ellátását érintő panaszukkal. Ha kivizsgálás eredményéről 15 nap elteltével sem kapnak értesítést, illetve az intézkedéssel nem értenek egyet, joguk van a fenntartóhoz, Sátoraljaújhely Város Polgármesteri Hivatalához (3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5.) vagy az Észak-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Miskolci Kirendeltségéhez (3525 Miskolc, Városháza tér 1.), illetve a Megyei Gyermekjogi Képviselőhöz fordulni.

16. Kérjük, a szülőket, hogy sáros, utcai cipőben ne lépjenek a csoportszobába.

17. A bölcsőde egész területén tilos a dohányzás!

A házirend betartását köszönjük!

Sátoraljaújhely,.....

.....

bölcsődevezető

4/1. számú melléklet

Intézmény neve: Tündérvölgy Bölcsőde
Címe: 3980 Sátoraljaújhely, Dózsa Gy. u. 24.
Tel: 47/ 521-199, **Mobil:** +36 30 526 7721
E.mail: tunderkertbolcsode@gmail.com

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről a Tündérvölgy Bölcsőde vezetője:
.....bölcsődevezető,
Másrészről .....szülő (törvényes képviselő)
.....nevű gyermekének bölcsődei elhelyezés
tárgyában.

A gyermek adatai:

Születési hely, idő:..... 20 . ..... hó ..... nap
Anyja neve:.....
Lakcím:.....
TAJ száma: .....
A bölcsődei ellátás kezdete: ..... év ..... hó ..... naptól határozatlan ideig /
határozott ideig: ..... év ..... hó ..... napig szól.
Igénybevétel módja: ..... önkéntes ..... javasolt

védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a

1. szakszerű, gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítségét,
2. napi négyzeri étkezést,
3. fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
4. egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítségét,
5. egyéni bánásmódot
6. megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
7. személyes hygiénét
8. korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
9. bölcsődei orvosi ellátást

10. óvodai életre való felkészítést

11. felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

1. a házirend és az ellátás megismertetését,
2. a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
3. tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
4. rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett, gyermekfejlődését nyomon követő dokumentációba
5. szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket kisgyermeknevelővel, vezetővel
6. tájékoztatók, étrendek megismertetését
7. gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
8. a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
9. a panaszjog gyakorlását
10. a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

A térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

A bölcsődében az 1997. évi XXXI. törvény 148. §-a értelmében csak az étkezésért kell térítési díjat fizetni. A térítési díj összege az Önkormányzati rendelet alapján kerül meghatározásra.

A térítési díjat előre, egy összegben minden hónapban átutalással kell teljesíteni

Az igénybe nem vett étkezésre befizetett díjat túlfizetésként jóváírjuk a következő hónapban, vagy az ellátás megszűnésekor visszautaljuk a befizető részére.

A normatív kedvezmény igénybevételének feltétele a Nyilatkozat nyomtatvány kitöltése.

A gyermek bölcsődei ellátásának megszűnését követően a bölcsődevezető írásban tájékoztatja a szülőt a térítési díj túlfizetéséről, a visszafizetés módjáról, illetve szintén írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díjhátralék fizetési kötelezettsége van. A bölcsőde vezetője mindkét esetben 15 napos határidőt jelöl meg.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

1. a bölcsőde házirendjét betartja
2. az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
3. együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
4. a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja

5. a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz fordulhat.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

1. ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
2. sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
3. ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napon át, bejelentés nélkül – igazolatlanul - nem veszi igénybe
4. ha az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri 8 napon belül
5. ha a bölcsődeorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
6. ha magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a bölcsődeorvos a gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, szükség esetén pszichológus véleménye alapján szakvéleményt alakít ki.

Sátoraljaújhely, 20. . . év .....hó ..... nap

.....

szülő

.....

bölcsődevezető

Ellátás megszűnésének dátuma:

Sátoraljaújhely, ... év ..... hó ..... nap.....

.....

szülő

.....

bölcsődevezető

4/2. számú melléklet

Intézmény neve: Hétszínvirág Óvoda, Bölcsőde Károlyfalvi Tagóvodája (mini bölcsőde)
Címe: 3944 Károlyfalva, Rákóczi utca. 60.
Tel: 47/ 306-064, **Mobil:** +36 30 526 7721
E.mail: tunderkertbolcsode@gmail.com

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről a Tündéerkert Bölcsőde vezetője:
.....bölcsődevezető,
Másrészről .....szülő (törvényes képviselő)
.....nevű gyermekének bölcsődei elhelyezés
tárgyában.

A gyermek adatai:

Születési hely, idő:..... 20 . .....hó .....nap

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

TAJ száma: .....

A bölcsődei ellátás kezdete: ..... év ..... hó ..... naptól határozatlan ideig /
határozott ideig: ..... év ..... hó ..... napig szól.

Igénybevétel módja: ..... önkéntes ..... javasolt

védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a

12. szakszerű, gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítségét,
13. napi négyszeri étkezést,
14. fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
15. egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
16. egyéni bánásmódot
17. megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
18. személyes higiénét
19. korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
20. bölcsődei orvosi ellátást
21. óvodai életre való felkészítést

22. felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

11. a házirend és az ellátás megismertetését,
12. a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
13. tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
14. rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett, gyermekfejlődését nyomon követő dokumentációba
15. szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket kisgyermeknevelővel, vezetővel
16. tájékoztatók, étrendek megismertetését
17. gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
18. a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
19. a panaszjog gyakorlását
20. a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

A térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

A bölcsődében az 1997. évi XXXI. törvény 148. §-a értelmében csak az étkezésért kell térítési díjat fizetni. A térítési díj összege az Önkormányzati rendelet alapján kerül meghatározásra.

A térítési díjat előre, egy összegben minden hónapban átutalással kell teljesíteni

Az igénybe nem vett étkezésre befizetett díjat túlfizetésként jóváírjuk a következő hónapban, vagy az ellátás megszűnésekor visszautaljuk a befizető részére.

A normatív kedvezmény igénybevételenek feltétele a Nyilatkozat nyomtatvány kitöltése.

A gyermek bölcsődei ellátásának megszűnését követően a bölcsődevezető írásban tájékoztatja a szülőt a térítési díj túlfizetéséről, a visszafizetés módjáról, illetve szintén írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díjhátralék fizetési kötelezettsége van. A bölcsőde vezetője mindkét esetben 15 napos határidőt jelöl meg.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

6. a bölcsőde házirendjét betartja
7. az ellátás igénybevételehez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
8. együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
9. a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja
10. a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz fordulhat.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

7. ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
8. sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
9. ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napon át, bejelentés nélkül – igazolatlanul - nem veszi igénybe
10. ha az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri 8 napon belül
11. ha a bölcsődeorvos szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
12. ha magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a bölcsődeorvos a gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, szükség esetén pszichológus véleménye alapján szakvéleményt alakít ki.

Sátorajjájhely, 20. . . év .....hó .....nap

.....

szülő

.....

bölcsődevezető

Ellátás megszűnésének dátuma:

Sátorajjájhely, ... év ..... hó ..... nap.....

.....

szülő

.....

bölcsődevezető